

BÜYÜK BİR ONUR DUYUYORUM

Fakültemizi bilimsellik, akademik kalite ve demokratik yönetim unsurları açısından değerlendirir misiniz.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1880 yılından buyana 123 yıllık geçmişi olan bir hukuk fakültesidir. Böylesine köklü bir hukuk fakültesinin, artılarının yanısıra eksilerinin de olması doğaldır. İlk, bilimsellik açısından, Fakültemiz öğretim üyesi kadrosunun herbirinin, kendi alanında yetişmiş uzman kişilerden oluştuğu söylenebilir. Ancak, henüz akredite olabilmemiş bir kurum değiliz. Buna karşın, Türkiye'nin akredite olmuş bir hukuk fakültesi de, bildiğim kadariyle yoktur. Akademik kalite bakımından, bilimsel yayınlarımızın arttığı belirtilebilir. Ancak, bu artış, görecelidir ve bunların niceliğinin yanısıra niteliklerine bakmak gerekir. Son yıllarda ders kitabı yazan öğretim üyelerinin sayısı, inişe geçmiştir. Öğretim üyelerinin sayısı, sistemden kaynaklanan nedenlerle, giderek azalmaktadır. Yine de, derslerin boş geçmesi şeklindeki bir uygulamaya, Fakültemizde pek rastlanmaz. Bunun gibi, derslere de olabildiğince, doçent ve profesör ünvanını taşıyan öğretim üyelerinin girmesine dikkat edilir.

Demokratik yönetim açısından, öğrencilerimize karşı, öğrencilik dönemime oranla daha geniş bir hoşgörü içinde bulunduğu söylenebilir. Enazından, dekanın bir öğrenciyi huzuruna kabul etmemesi gibi bir uygulamamız yok. Yönetimde, göstermelik de olsun, öğrenci temsilcisine yer veriyoruz. Göstermelik diyorum, çünkü seçimlere ilgi olmadığı için temsilcilerin genellikle tabanı olmuyor.

Daha önemlisi, öğrenci temsilcisi, oy hakkı olmadığı için, sadece dinlemekle yetinmek zorunda kalıyor.

Fakültemizde akademisyen başına düşen öğrenci sayısı ortalama olarak kaçtır? Bu ortalamanın akademisyen-öğrenci ilişkisi üzerindeki olumsuz etkilerini ve varsa olumlu etkilerini açıklar mısınız.

60 öğretim üyesine karşılık yaklaşık 3600 öğrencimiz var. Bunun anlamı, 60 öğrencimizin başına 1 öğretim üyesinin düşmesidir. Bu, ister istemez, aktif öğretimi engelliyor. Büyük anfilerde konferanslar biçiminde verilen derslere, öğrenci katılma gereksinimi duymuyor. Öğretim üyesi, öğrenciyi takip edemiyor, ama kağıt üzerinde derse devam zorunluğu var. Öğrenci, kendisine yakın hissetmediği ve yabancılaştığı için, sınav öncesi dışında öğretim üyesinin odasına uğramıyor.

Fakültemizde bilimsel çalışmalar yeterince yapılıyor mu? Türkiye'deki üniversitelerde yapılan bilimsel çalışmalara bakıldığında, Fakültemizin yeri nedir?

Fakültemizde bilimsel çalışma yapılmadığını söylemek, mümkün değil. Devlet hukuk fakülteleri içinde, yerimiz oldukça iyidir. Ancak, bu iyiliğin, sadece nicelik değil nitelik açısından da yeterli olması önemlidir. Nitekim, Fakülte Dergimiz, artık hakemli bir dergi haline getirilmiş olup; dergide yayınlanacak yazılar, diğer hukuk fakültelerinin öğretim üyeleri tarafından hakem incelemesinden geçirilmektedir.

Öğrencilerin fakülte yönetimine katılması sınıf temsilcileri yoluyla olmaktadır. Halbuki, bu yöntemin hiç de etkileyici olmadığı görülmektedir. Bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?

Yasada yeri olmayan bir uygulama başlatılarak, öğrenci sınıf ve fakülte temsilcileri yolu açıldı. Ancak, bu durum, sağlıklı bir gelişmeyi sergilemiyor. Kamu hukukunda, kimse yasada açıkça yeralmayan bir yetkiyi kullanıp uygulama başlatamaz. Öğrencilerin yönetime katılma hakkı, yasada (2547 sayılı Yasa'da) düzenlenmek zorundadır. Bu yapılırken de, öğrencilere oy hakkı tanınmalıdır. Aksi takdirde, yönetime katılma, göstermelik bir uygulamadan öteye gitmez. Dahası, öğrencilerimizin, yönetime katılma konusuna sahip çıkmaları ve bilinçli davranmaları zorunluğudur.

Sosyal etkinlikler bakımından Fakültemiz bünyesinde hizmet veren kulüplerin faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz?

Bunları yeterli buluyorum. Her ne kadar daha önceki dönemlerde, Genç Hukukçular Kulübü de dahil olmak üzere , öğrenci kulüpleri daha aktif idilerse de, mevcut kulüplerin

sosyal etkinliklerini takdir etmemek mümkün değil. Hele öğrencilerin kendi öğrencilik dönemimde salt ülke sorunlarıyla ilgilendiklerini düşündüğümde, bu takdirim daha artıyor.

1880 yılında kurulan ve Türkiye'nin ilk hukuk fakültesi olan, gerek akademik bakımdan gerekse sosyal etkinlik bakımından ülkemizdeki diğer hukuk fakültelerinden bir adım önde olan İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi diğer birçok hukuk fakültesinden daha düşük ÖSS puanıyla öğrenci almaktadır. Bu durum bizi son derece üzürken, bunun böyle olmasına neden olan nedenleri açıklar mısınız.

Üzülecek bir durum görmüyorum. Çünkü, daha düşük puanla almamızın nedenleri, kaliteden kaynaklanmıyor. Şu anda en önde olan Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi, çok az öğrenci almaktadır. Az sayıda öğrenci alındığında, taban puan fırlamaktadır. Bunu izleyen Ankara ve Gazi Üniversiteleri Hukuk Fakülteleri de, Ankara'da olmanın avantajına sahipler. Anadolu'da oturan bir çocuk, İstanbul'da okumayı tercih etmez. Bunlardan sonra da Fakültemiz geliyor ve bizi de, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi izlemektedir. Ancak, Marmara Hukuk Fakültesi, bizden 200 öğrenci daha fazla almaktadır; buna dikkat etmek gerekir.

Türkiye'deki birçok üniversitede -Selçuk Üniversitesi buna dahil- ders kayıtları internet yoluyla yapılabildiği halde, bizler ders kaydımızı yaptırabilmek için metrelerce kuyruk oluşturuyoruz. Çağdaş bir kayıt sistemine ne zaman geçeceğiz ?

İnternet üzerinden kayıtlarımızı yapmaya, Türkiye'de çağdaş yaşam ve giyim sorununun çözülmesiyle

geçebileceğiz. Halen, "türban" ve "başörtüsü" sorununu, yükseköğretimde çözebilmiş değiliz. Bunların siyasi birer simge olarak istismarının yapılması, bizi internet üzerinden kayıt yapmamaya sevk ediyor. Sözünü ettiğiniz, uzunca kuyrukların ise, bununla bir ilgisi yok. Bunda, insan unsurunun bilinçsiz ve sorumsuz olması, ister istemez yığılmalara yol açıyor. Üniversite yönetimi, yaptığı akademik takvimde kayıt sürelerini kısa tutuyor ve çok öğrencili fakülte ile az öğrencili fakülteyi bir tutuyor. Öğrenci de, gerekli bilinçten yoksun olduğunda, gidip son günde kayıt yaptırmaya kalkıyor.

Fakültemizin internet sayfası çok kalitesiz ve eksik gözüküyor. Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz ?

İnternet sayfamızın "çok kalitesiz" olduğu biçimindeki değerlendirmenize katılmıyorum. Bu değerlendirme, yakın geçmiş için doğrudur. Ancak, bu yaz bir e-dönüşüm projesi başlatarak, internet sayfamızı yeniden düzenlettik. Eksiklerimiz var. Bunların bir bölümü, sistemden kaynaklanıyor.

Üniversitemizin yeni server alıp bize geniş bir yer ayırması gerekiyor. Henüz bu, yapılmış değil. Notların internet üzerinden okunması ve not belgesinin çıktısının alınması, programı yapan Ege Üniversitesi içindeki bir özel şirketin bize okuma yetkisini ücretsiz vermemesi yüzünden, geri kalmış durumda. Çok zorda kalırsak, listeleri internete vereceğiz. Öğrenci forumu, umduğumuzun aksine, sizlerden gerekli ilgiyi görmedi. Oysa, burada hakaret ve sövme oluşturmamaya ve de yasalarımız karşısında suç olmayan herşeyin söylenebilmesi gerekli. Bu eksiklerimizi tamamlayabileceğimizi sanıyorum ve bunun için de gerekli çabayı gösteriyorum.

Geçen röportajımızda Fakültemiz kantininin çağdaşıktan uzak bir kantin olduğunu söylemişsiniz . Bu Fakültemiz için büyük bir eksikliktir. Bu duruma çözüm getirecek bir çalışmanız var mı? Herşeyden önce şunu sormak istiyorum, çağdaş bir kantin için uygun mekanımız var mı ?

Mevcut kantinin sizlere yakışır düzeyde olmadığını, yine söylüyorum. Bu durum, ilkin, kantinlerin işletiliş biçiminden kaynaklanıyor. Kantinler ihale yoluyla işletmeye verildiği için, ihale yoluyla alan kişi kantin mekanına yatırım yapmak istemiyor. Sonra, kantin olacak yerin, hoşca zaman geçirilecek bir yer olduğu için, manzarasının olması gerekir. Zeminde ve tuvaletlerin yanında kantin olmaz. Ancak, mekansızlıktan, Fakültemiz kantini yıllar önce zemine inmiştir. 30-35 yıl önce Fakültemiz kantininin, Hukuk Fakültesi Kütüphanesi'ne paralel olan ve halen İktisat Fakültesi tarafından kullanılan koca binada olduğunu, öğrencilik yıllarımdan anımsıyorum. Artık, mevcut mekanlar Fakültemize ve kardeş fakültelere yetişmemekte ve de önemli paraları gerektiren yenileme ve onarım çalışmalarına gereksinim duymaktadır. Eski mekanlarımız Fakültemize verildiği takdirde, uygun bir kantin mekanının ortaya çıkabileceğini düşünüyorum.

123 yıllık geçmişiyle ülkemizin ve dünyanın en köklü hukuk fakültelerinden biri olan İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde dekan olmak nasıl bir duygudur ? Ayrıca bu görevinizden ötürü sizi devamlı çok yoğun görüyoruz. Bu zor şartlar altında neden dekanlık ?

Çok büyük bir onur duyuyorum ve de bu görevi, severek yapıyorum. Kaldı ki, kimse bana gel dekan ol demedi, bu göreve iki kez kendim talip oldum. Dışarıdan kulağa çok hoş gelmekle birlikte dekanlık görevi, çok özen ve sorumluluk gerektiren bir görev. Hiç tanımadığınız kişi ve makamlarla muhatap oluyorsunuz. Attığınız her adıma ve imzaya dikkat ediyorsunuz. Yaptıklarımın hepsi, içime sinmiş değil, ama vicdanımın sesini dinlediğimde, rahatım. Zor koşullara rağmen dekan olarak görev yapmam, kurumlara olan inancımın ve de kendi kurumuma karşı kendimi sorumlu ve bağlı hissetmemden kaynaklanıyor, olsa gerektir. Öğrenciliğim dahil, 1970 yılından beri bu kurumdayım. Bu durum, ister istemez, bağımlılık yaratıyor.

Yabancı dil ve bilgisayar bilmeyen bir hukukçu çağın hukukçusu olarak nitelendirilemez, demiştiniz. Ancak derslerin yoğunluğu, okul yaşamında kullanım alanı olmaması, üniversite öncesi dönemde öğrencilerin belli bir alt yapı oluşturmamaları ve en önemlisi fakültemizde bir hazırlık sınıfı olmaması gibi nedenlerle bazı öğrenciler yabancı dil öğrenme konusunda çok zorlandıkları gibi bazı öğrenciler de bu durumu ciddiye almıyor. Bu konuda bir çalışmanız var mı ?

Yabancı dil ve bilgisayar bilgileri, çağımız insanının standart özellikleri arasında kabul edilmektedir. Şimdiye dek, değişik nedenlerle öğrencilerimiz, bu bilgi donanımı içine girememiş olabilirler. Ancak, bundan sonra hala ilgisiz kalanlar, ileride bunun güçlüğüne yaşayacaklardır. Artık, bir masa bir telefon ve bir katiple avukat yazıhanesi oluşturma ya da Türk mevzuatıyla yetinip yabancı mahkeme kararlarından haberdar olmaksızın yargı görevini yapma anlayışı, geride kalmıştır. Hazırlık sınıfı konusunda, Fakülte olarak güçlüklerimiz var. Çünkü, hazırlık sınıfını kiminle açacaksınız, bunu düşünmek gerekiyor. İkincisi, hazırlık sınıfı açmak, hukuk lisans öğretimini beş yıla çıkarmak demektir. Mali olanakları kısıtlı bulunan ve

biran önce çalışma yaşamına atılıp para kazanmak durumunda olan kişilerin çokluğu, güçlük yaratmaktadır. Nitekim, hazırlık sınıfı olan, çoğunlukla vakıf üniversitelerinin hukuk fakülteleridir.

İdeal bir hukuk fakültesinde bulunması gereken özellikler nelerdir ? Fakültemiz bu özelliklerin hangilerine sahiptir ?

İdeal bir hukuk fakültesi; öncelikle mekan sorunu bulunmayan, alt yapısını tamamlamış, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı düşük ve zengin bir kütüphaneye sahip bulunan akredite bir hukuk fakültesidir. Bunlara baktığımızda; Fakültemizin mekan sorunu olup, alt yapısını tam olarak kurabilmiş değildir. Öğrenci sayısı yüksektir, ama öğretim üyesi sayısı giderek azalmaktadır. Buna karşılık, öğrencilerimiz, niteliklidir. Kütüphane olanaklarımız bakımından da, zengin bir kütüphane ortamına sahibiz. Halen yeni kurulmaları nedeniyle, vakıf üniversitelerinin hukuk fakültelerinin bazıları, yeterli bir kütüphane ortamından uzaktır.

Ord.Prof.Dr. Sulhi Dönmezer Genç Hukukçular Dergisi için yazdığı "Hukukçu ve Sorumluluğu" başlıklı yazısında, "ne kolaylıkla hukukçu olunur, ne de hukukçuluk icrası itibariyle rahat bir meslektir" diyor. Bu özlü sözün yorumunu yapar mısınız.

Sanırım, Hocamız, bununla hukukçuluğun ne denli zor bir meslek olduğunu kasetmektedir. Gerçekten, hem hukuk öğrenimi ve hem de öğrenim bittikten sonra avukat, yargıç, savcı ve hatta hukuk öğretim üyesi olarak mesleğin pratikte icra edilmesi, büyük güçlükler göstermektedir. Öğrenci olarak, bunu sizler işin başında yaşıyorsunuz. İleride mesleğe atıldığınızda da, karşınıza müvekkil ve taraflarla yaşayacağınız güçlükler çıkacaktır. Günlük yaşam içinde, ne olursanız olun, olabildiğince yozlaşmadan ve mesleği yozlaştırmaktan uzak kalmaya bakın.

Küçük basım hataları ve basım tarihinin eksikliği dışında Genç Hukukçular Dergisi'ni nasıl buldunuz ?

Son derece olumlu buluyorum. Bir öğrenci kulübünün, devletten tek kuruluş almadan, kendi olanaklarıyla böyle bir dergi çıkarmasını, başarı olarak kabul ediyor, sizleri kutluyor ve başarılar diliyorum.

Röportaj: Yunus BAKI